

GOVERN
ILLES
BALEARS

PREMIS RAMON LLULL 2019

Enric Majoral Castells

Joier, nascut a Sabadell el 1949 i fill adoptiu de Formentera. Estudià arts i oficis i arquitectura tècnica i s'inicià en l'ofici de joier de manera autodidacta el 1974, ja instal·lat a Formentera.

Mestre artesà de les Illes Balears, Formentera sempre és present en el seu univers artístic: des de la natura fins a l'arquitectura, passant per la joieria tradicional. La seva obra té arrel en les formes orgàniques i complexes de l'entorn natural i ha treballat els materials tradicionals de l'ofici amb la incorporació d'altres no habituals en la joieria, com el bronze, la fusta, la pissarra, la llana, la pintura, i fins i tot pedres amb líquens. Ha fet confluïr les tècniques tradicionals i la fascinació per l'element primitiu amb la contemporaneïtat, i ha transcendit les tècniques més acadèmiques per adaptar-les a les seves necessitats creatives.

Membre fundador de la Fira d'Art i Artesania de la Mola, l'any 1984, i president de la Secció d'Orfebres FAD (Foment de les Arts Decoratives) entre 1992 i 1997, ha estat guardonat amb el premi a la trajectòria del Col·legi de Joiers de Catalunya i amb el Premi Nacional d'Artesania, el 2007. L'any 2014, el Consell Insular de Formentera li atorgà el Premi Sant Jaume.

Ha fet exposicions a la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma, al Museu Nacional d'Art de Catalunya i a diversos països, com ara Alemanya, Suècia, el Japó o els Estats Units. El 2012 rebé el primer premi de disseny a la fira de joieria més important dels Estats Units, els Gold Couture Design Awards de Las Vegas, i el 2018 va ser present en l'exposició Artesania Espanyola d'Avantguarda, Innovació i Disseny, organitzada per la Fundació EOI-Fundesarte i el Centre Cibeles de Cultura i Ciutadania de Madrid.

Premi Ramon Llull en reconeixement dels 40 anys de carrera d'un joier que ha fet present l'illa de Formentera en cada una de les seves peces; d'un artista que, amb una obra d'inspiració mediterrània, ha lligat el nom de Formentera a creació, innovació i avantguarda.

Cor Ciutat d'Eivissa

El Cor Ciutat d'Eivissa va néixer el gener de l'any 1994 en el si del Patronat Municipal de Música d'Eivissa. És un cor amateur a quatre veus mixtes integrat per aproximadament cinquanta-cinc veus, i té un ampli repertori que abasta tota mena d'estils i èpoques. Són tradicionals a la ciutat els seus concerts de Setmana Santa, les Festes de la Terra, Santa Cecília, Nadal o Any Nou, tant *a cappella* com amb la Banda Simfònica Ciutat d'Eivissa o l'Orquestra Simfònica Ciutat d'Eivissa.

Dirigit per Nekane Piñuela (1994-1996) i Miguel San Miguel (1996), al llarg de la seva història ha oferit nombrosos concerts a l'illa d'Eivissa, a la resta de les Illes Balears i a tot Europa.

Entre les seves nombroses actuacions destaquen la participació en el Concurs Internacional de Música de Cantonigròs, a Barcelona, el 1997; l'enregistrament, el 2008, juntament amb l'Orquestra Simfònica Ciutat d'Eivissa, de la música oficial del Grup de Ciutats Patrimoni de la Humanitat d'Espanya, i l'estrena a Àvila d'aquesta peça amb motiu del 25è aniversari de la fundació de les Ciutats Patrimoni de la Humanitat d'Espanya; la interpretació a Berlín, l'any 2011, del *Rèquiem* de Giuseppe Verdi al costat d'altres corals de les Illes Balears; el concert, el 2013, a l'ambaixada d'Espanya davant la Santa Seu, i el cant d'una missa a la basílica de Santa Maria la Major de Roma.

Premi Ramon Llull en reconeixement dels seus 25 anys d'activitat musical encomiable, no només com a referent cultural a l'illa, sinó també amb una important projecció exterior, amb destacades actuacions arreu d'Europa.

Handbol Club Puig d'en Valls (*Puchi*)

Fundat formalment l'any 1994 a Santa Eulària des Riu, després d'anys formant jugadores d'handbol a l'escola, ha esdevingut un club de referència en l'handbol femení a les Illes Balears.

Antònia Ramon fou la fundadora del club i presidenta fins al 2013, a més de gran jugadora i entrenadora durant molts anys.

El Puig d'en Valls (*Puchi*) ha destacat per la feina de formació en les categories inferiors de l'handbol femení i per la promoció del planter, d'on han sortit algunes de les millors jugadores de la història de les Pitiüses, com Gina Costa, Ruth Ripoll, Patricia Boned i Ana Ferrer, entre moltes altres.

Des de la seva creació, el Puig d'en Valls ha guanyat nombrosos títols a escala insular i autonòmica en totes les categories, i s'ha fet un lloc entre els millors equips nacionals.

Algunes fites destacades en la història del club eularienc són haver guanyat, l'equip sènior, la fase d'ascens a la primera divisió nacional l'any 2006; el subcampionat d'Espanya de la categoria cadet alguns mesos després; el campionat d'Espanya de l'equip juvenil la temporada 2007-2008, i el subcampionat d'Espanya de la categoria infantil la temporada 2011-2012.

Actualment, el club té sis equips: un equip sènior femení, que disputa per tercer any consecutiu la lliga de primera divisió; un equip sènior masculí, que viu el seu segon any d'existència; un de juvenil, un de cadet i un d'infantil (tots tres equips femenins), i també un equip aleví mixt.

Premi Ramon Llull en reconeixement de 25 anys creant afició a l'handbol i fent història en aquest esport no només a Eivissa, sinó també a escala estatal, pels seus èxits esportius basats en la formació i que han convertit el Club Puig d'en Valls en un planter de grans jugadores.

Teatre Infantil Sant Miquel

Parlar de teatre infantil a Ciutadella, a Menorca i fins i tot a les Illes Balears és parlar del Teatre Sant Miquel, un grup que gaudeix d'un ampli reconeixement i una trajectòria ininterrompuda al llarg de 40 anys. En aquest temps, el Teatre Sant Miquel ha programat una quarantena de representacions teatrals infantils de manera desinteressada, amb escassos recursos econòmics i amb el suport de tota una comunitat nascuda entorn del Centre Catequístic de Sant Miquel.

El 1929 es creà a Sant Miquel una secció teatral motivada per la demanda dels joves de 12 a 14 anys d'ampliar el seu radi d'acció per mitjà de l'«organització d'entreteniments i diversió».

El 1962, les dones trepitgen l'escenari per primera vegada i ho fan amb el drama *Llum del cel*, equivalent a la coneguda representació d'*Els pastorets*.

L'any 1973, sent Andreu Genestar Sabater director de la companyia, en ocasió de la visita de la companyia catalana de teatre infantil Institució Montserrat de Barcelona, es comença a gestar la idea de muntar un grup de teatre infantil que abasti tot Menorca. Comença així una nova etapa per al grup de teatre amb l'ajuda de Josep A. Pons Roca, de Joventuts Musicals, i la col·laboració de Gonçal Pons i de Salvador Fité, del grup escènic La Faràndula de Sabadell.

Aquesta nova agrupació esdevingué un referent del teatre infantil pel fet de ser l'única companyia d'aquestes característiques existent a les Illes Balears.

Andreu Genestar Sabater va ser el creador del Teatre Infantil Sant Miquel el 1973 i el va dirigir amb mestria i passió fins gairebé el 1982. El va succeir Joan Gener i, posteriorment, en va prendre el relleu la seva filla, Mari Genestar Mesquida, que va organitzar el grup de teatre a partir de l'any 1989.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la tasca de situar el teatre infantil com a instrument pedagògic de transmissió cultural i de valors, gràcies a l'esforç i el compromís desinteressat de tot un grup arrelat a una comunitat, justament en l'any en què se celebra el centenari de la fundació del Centre Catequístic de Sant Miquel, al voltant del qual sorgí el grup de teatre.

Nàutica Reynés

Nàutica Reynés és una de les primeres empreses nàutiques que es varen crear a Menorca.

En els seus orígens, va ser una empresa familiar fundada fa més de 80 anys per Benito Reynés Orfila, inicialment dedicada a la creació de maquinària per al camp i, posteriorment, especialitzada en la venda i la reparació de motocicletes, ciclomotors i bicicletes, activitat que progressivament varen anar compaginant amb la venda i la reparació d'embarcacions i motors marins.

Així s'especialitzaren en un segment d'activitat en creixement constant, i el 1983 emprengueren la travessia com a societat anònima, amb el nom comercial de Nàutica Reynés, amb l'objectiu d'oferir un servei integral en nàutica.

Amb aquest nou rumb, Nàutica Reynés ha anat creixent, amb un impuls decidit de la innovació i la qualitat, la qual cosa ha suposat ampliar instal·lacions, incrementar la plantilla, introduir nous productes per satisfer les demandes d'un públic com més va més ampli i potenciar la formació del personal.

La vocació de servei de Nàutica Reynés s'estén a altres àmbits de la vida social i empresarial de Menorca. En són exemples la seva participació activa en organitzacions patronals i la presidència del Club Menorca Bàsquet.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la trajectòria de tres generacions de menorquins emprenedors que no només han sabut evolucionar i créixer sense perdre el caràcter d'empresa familiar, sinó que també han participat activament en la vida social i empresarial de Menorca.

Voluntaris de les Illes Balears de Proactiva Open Arms i Proem-Aid

Proactiva Open Arms és una organització humanitària de salvament marítim a la Mediterrània que neix el 2015 a partir d'una empresa de salvament amb anys d'experiència al litoral espanyol. Els principis fonamentals que guien la seva actuació són els rescats per

salvar la vida de les persones que intenten arribar a Europa fugint de conflictes bèl·lics, de la persecució o de la pobresa; la comunicació per informar d'aquesta problemàtica a través de les xarxes socials; la denúncia per criticar la inacció deliberada, i la sensibilització, amb una difusió transversal.

Des que es va fundar aquesta ONG el setembre de 2015, els seus equips de voluntaris i voluntàries professionals, amb el seu vaixell insígnia, l'*Open Arms*, i també amb els vaixells *Astral* i *Golf Azzurro*, han rescatat més de 58.000 persones en diferents missions: primer a Lesbos (Grècia) i després a la ruta més mortífera del món, la Mediterrània central des de Líbia fins a Itàlia.

Proem-Aid és una associació espanyola, formada per bombers, bussejadors, nedadors de rescat i sanitaris, que té per finalitat ajudar de forma voluntària persones en greu risc a la mar. Aquest equip multidisciplinari de professionals de les emergències actua des de desembre de 2015 al sud-est de l'illa grega de Lesbos i des de setembre de 2017 també a la Mediterrània central.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la seva tasca humanitària de rescat i salvament a la Mediterrània i de sensibilització social sobre la situació que pateixen les persones refugiades i, específicament, del compromís de solidaritat dels seus voluntaris de les Illes Balears.

Cooperativa Agrícola Sant Bartomeu de Sóller

Primera cooperativa que es creà a les Illes Balears i una de les més antigues de l'Estat espanyol. Fou fundada molt abans de l'existència d'un marc legal que les emparàs. L'estructura i el sistema de funcionament d'aquell primer grup de cooperatives creades a l'Estat espanyol serviren de base per a la redacció de la primera Llei de cooperatives, aprovada l'any 1931, una llei capdavantera a Europa, que serví d'exemple arreu del continent i la majoria dels preceptes de la qual encara són vigents.

Al llarg de la seva història, la Cooperativa ha treballat pel manteniment de l'activitat agrària i del territori a la serra de Tramuntana, i ha evolucionat i s'ha adaptat als canvis per oferir uns productes agroalimentaris de qualitat i per posar serveis de transformació, de formació i orientació a disposició dels seus 293 socis, dels municipis de Sóller, Fornalutx, Deià i Valldemossa, tots ells productors de cítrics, oli d'oliva i olives.

La Cooperativa ha impulsat la creació de les denominacions d'origen Oli de Mallorca i Oliva Mallorquina i de la marca de qualitat Cítrics Ses Marjades, en les quals ha tingut i té un paper molt actiu. Es troba integrada dins la cooperativa de segon grau Camp Mallorquí, SCL, forma part de l'Associació Mallorca Rural i ha creat l'Associació Capvespre del municipi de Sóller per al desenvolupament local, de la qual formen part diferents sectors econòmics i socials.

Premi Ramon Llull en reconeixement d'una entitat capdavantera, no només a les Illes Balears sinó també a l'Estat espanyol, per la important tasca que duu a terme dins el món cooperatiu agroalimentari des de fa 120 anys.

Joan Llobera Cànaves

Joan Llobera Cànaves és Llicenciat (Universitat Autònoma de Barcelona, 1981) i doctor (2001) en medicina, i també té una àmplia formació complementària en l'àmbit de la medicina preventiva i la salut pública.

Tècnic de salut pública de la Unitat Docent de Medicina Familiar i Comunitària de les Illes Balears des de 1987, d'aleshores ençà ha exercit la seva tasca en l'atenció primària, amb funcions docents i de suport tècnic a la gestió i a la recerca.

Té una extensa experiència docent en escoles de salut i estudis universitaris de grau, màster i doctorat, i va ser un dels impulsors de la implantació dels estudis de medicina a la Universitat de les Illes Balears.

El 1992 va ser nomenat responsable de la Unitat d'Investigació d'Atenció Primària, tasca que continua exercint actualment. Com a investigador, ha tingut un paper important a l'hora d'impulsar nous instruments de recerca sanitària (instituts, xarxes, etc.). Ha participat en nombrosos projectes públics competitius de l'Institut de Salut Carles III, especialment en les àrees d'atenció al pacient avançat, activitats preventives i recerca en serveis, i és investigador principal de diversos grups.

Ha publicat un centenar de treballs en revistes especialitzades, a més d'articles, llibres, informes tècnics i guies clíniques. Així mateix, és membre de diferents comitès editorials de publicacions científiques i ha estat ponent en multitud de congressos i conferències.

Des de l'any 2012 és acadèmic de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears.

Premi Ramon Llull en reconeixement d'una vida dedicada a la promoció de la salut, en especial per l'impuls de la recerca sanitària a les Illes Balears.

Catalina Cantarellas i Camps

Nascuda a Palma el 1947, és llicenciada en prehistòria i història antiga per la Universitat de Barcelona i doctora en història per la Universitat de les Illes Balears.

Vinculada a la Universitat de les Illes Balears des dels anys setanta, on és catedràtica d'universitat, ha exercit la docència i duit a terme una prolífica activitat investigadora.

Els seus àmbits de recerca principals han estat la història de l'art —i, sobretot, la seqüència dels segles xix i xx— i la protecció del patrimoni cultural, camps en els quals ha duit a terme diversos projectes subvencionats pel Ministeri d'Educació i Ciència.

Forma part del comitè de redacció de nombroses revistes de l'Estat espanyol, ha dirigit més de quinze tesis doctorals i ha exercit diversos càrrecs de gestió i de representació tant en l'àmbit universitari com en el local i estatal.

És autora, entre d'altres, dels treballs *El vidre a Mallorca entre els segles xiv i xviii* (2009), *La pintura a les Balears en el segle xix* (2005), *L'univers artístic de Miquel Barceló* (2003), *El moble a les Illes Balears, segles xiii-xix* (1994), *La Roqueta: una indústria ceràmica a Mallorca (1897-1918)* (1994), *L'arquitectura mallorquina des de la Il·lustració a la Restauració* (1981).

Premi Ramon Llull en reconeixement d'una trajectòria professional vinculada a l'estudi de l'art mallorquí contemporani i a la protecció del patrimoni cultural.

Rossy de Palma

Nom artístic de Rosa Elena García de Echave, actriu i model nascuda a Palma l'any 1964. Rossy de Palma va iniciar la seva trajectòria artística a principis dels anys vuitanta amb el grup musical Peor Imposible, sorgit durant l'època de la Movida Madrileña, amb el qual va fer les primeres passes en el món del cant i del ball.

Descoberta pel director de cinema Pedro Almodóvar a mitjans dels anys vuitanta, és considerada una *chica Almodóvar*. El seu primer paper amb el director manxec fou a *La ley del deseo*, al qual varen seguir altres treballs a pel·lícules com ara *Mujeres al borde de un ataque de nervios*, *¡Átame!*, *Kika*, *La flor de mi secreto* (per la seva interpretació en aquestes dues darreres pel·lícules va ser nominada als premis Goya com a millor actriu de repartiment), *Los abrazos rotos* i *Julieta*.

Ha participat en nombrosos projectes cinematogràfics amb altres directors de renom, a Espanya i també a França, país en el qual gaudeix d'un gran reconeixement i on ha estat condecorada amb l'Ordre de les Arts i les Lletres.

Ha desenvolupat la seva carrera també en el teatre i com a model, i és musa de reconeguts fotògrafs i dissenyadors.

Premi Ramon Llull en reconeixement d'una artista mallorquina que ha desenvolupat una carrera intensa i polifacètica a Espanya i a l'estranger.

Macarena de Castro

Nascuda el 1981 a Mallorca, és propietària i cuinera del restaurant Jardín, del Port d'Alcúdia.

La seva família va obrir el primer restaurant el 1996 i ella s'hi incorporà el 2000, mentre combinava la feina amb la formació en cuina i restauració, primer a la Universitat de les Illes Balears i després amb cuiners de renom internacional.

La seva formació nacional i internacional en el coneixement de tècniques avantguardistes i tradicionals de les cuines de diferents cultures, l'atracció pel producte local i la seva creativitat li varen valer la concessió, el 2012, de la seva primera estrella Michelin, una de les distincions de l'àmbit gastronòmic més reconegudes i influents d'Europa.

Persona creativa i emprenedora, des de 2013 té un restaurant a l'Uruguai, Jardín by Sarava, que dirigeix durant la temporada baixa mallorquina.

Premi Ramon Llull en reconeixement d'una gran innovadora de la cuina mediterrània, basada en el producte i el receptari mallorquí i que s'ha convertit en una ambaixadora de la gastronomia balear.